

๑. หลักการและเหตุผล

กล้วยไม้ เป็นไม้ดอกเศรษฐกิจสำคัญของประเทศไทย "กล้วยไม้ไทย" ที่มีความสำคัญและเป็นสัญลักษณ์ของความงดงามในวิถีชีวิตคนไทยมาช้านาน กล้วยไม้ไม่เพียงแต่เป็นไม้ดอกที่ใช้ประดับบ้าน แต่ยังเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูงที่สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศไทยมาอย่างยาวนาน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการส่งออกกล้วยไม้ตัดดอกมูลค่าสูงถึง ๒,๐๙๐.๒๔ ล้านบาท แต่หากพิจารณาในแง่ปริมาณการส่งออก ประเทศไทยคือผู้ส่งออกอันดับ ๑ ของโลก ด้วยปริมาณการส่งออก สูงถึง ๑๗,๕๔๕ ตัน ซึ่งแหล่งผลิตสำคัญ ได้แก่ นครปฐม สมุทรสาคร กรุงเทพฯ ราชบุรี และนนทบุรี แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของเกษตรกรไทยในการผลิตกล้วยไม้ตัดดอกคุณภาพดีส่งออกสู่ตลาดโลก

โดยในปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีพื้นที่เก็บเกี่ยวกล้วยไม้ประมาณ ๑,๗๐๐ ไร่ แต่จากสถานการณ์น้ำท่วมใหญ่ในปี ๒๕๕๔ ทำให้สวนกล้วยไม้ในกรุงเทพมหานครได้รับผลกระทบมาก มีการสูญหายของสายพันธุ์กล้วยไม้ที่ปลูกในกรุงเทพมหานคร

สำนักพัฒนาสังคม ได้มีการดำเนินการศูนย์เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกรุงเทพมหานคร เพื่อเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช โดยเฉพาะกล้วยไม้สายพันธุ์ต่าง ๆ จากสวนกล้วยไม้ของเกษตรกรในกรุงเทพมหานคร เป็นการอนุรักษ์สายพันธุ์ไม่ให้สูญหาย และขยายพันธุ์เพื่อแจกจ่ายเกษตรกรและประชาชนทั่วไปที่สนใจ รวมไปถึงมีการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีด้านการเกษตร และเปิดโอกาสให้เกษตรกร นิสิต นักศึกษาจากสถาบันการศึกษาต่างๆ และประชาชนทั่วไปที่สนใจ ได้เข้ามาเรียนรู้การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช และฝึกปฏิบัติจริง โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อร่วมสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สนองพระราชดำริโดย กรุงเทพมหานคร (อพ.สธ.-กทม.)

๒.๒ เพื่ออนุรักษ์สายพันธุ์กล้วยไม้ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๒.๓ เพื่อออกหน่วยพื้นที่ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

๓. เป้าหมาย

เก็บรวบรวมสายพันธุ์กล้วยไม้จากเกษตรกรในกรุงเทพมหานคร และขยายพันธุ์กล้วยไม้ โดยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในห้องปฏิบัติการ เพื่อออกหน่วยพื้นที่ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและแจกจ่ายเกษตรกรและประชาชนทั่วไปที่สนใจ

๔. ลักษณะของโครงการ

เป็นโครงการตามภารกิจประจำของหน่วยงาน ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๓ การเกษตร ประเด็นที่ ๑๖ เศรษฐกิจฐานราก แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมายเหตุที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง หมายเหตุที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูงและสามารถแข่งขันได้ และสอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การต่อยอดความเป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจสร้างสรรค์และการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์ย่อยที่ ๖.๑ เมืองแห่งโอกาสทางเศรษฐกิจและการลงทุน เป้าประสงค์ที่ ๖.๑.๒ พัฒนาการจัดการทางด้านผลิต การเงิน การตลาด และการบรรจุภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรมและบริการสีเขียวในกรุงเทพมหานคร กลยุทธ์ที่ ๖.๑.๒.๑ สนับสนุนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับใช้เครื่องมือทางการผลิต การเงิน การตลาด และการบรรจุภัณฑ์ในสินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร

๕. ระยะเวลาดำเนินการและสถานที่

ดำเนินการระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๐ ณ ศูนย์เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ กรุงเทพมหานคร ส่วนส่งเสริมเกษตรกรรม สำนักงานการส่งเสริมอาชีพ สำนักพัฒนาสังคม

๖. แผนปฏิบัติการ

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑.ลงพื้นที่สวนกล้วยไม้ใน กรุงเทพมหานครเพื่อสำรวจสายพันธุ์กล้วยไม้	←											→
๒.ปลูก ดูแลรักษาสายพันธุ์กล้วยไม้	←											→
๓.ผสมพันธุ์กล้วยไม้ให้เกิดฝัก	←											→
๔.เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกล้วยไม้ในห้องปฏิบัติการ	←											→
๕.ออกหน่วยพื้นที่ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	←											→
๖.รายงานผล												↔

๗. งบประมาณ

ไม่ใช้งบประมาณ ใช้วัสดุศูนย์เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกรุงเทพมหานคร และโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในกรุงเทพมหานคร

๘. ความเสี่ยงของโครงการและแนวทางการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง			แนวทาง การบริหารความเสี่ยง
	โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	ระดับของความเสี่ยง	
การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช ต้องใช้ความรู้ ทักษะของผู้ปฏิบัติงาน และมีความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์	๓	๒	ปานกลาง	ฝึกฝนทักษะ และเทคนิคการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ จากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๙.๑ มีการอนุรักษ์ และขยายพันธุ์สายพันธุ์กล้วยไม้ที่ปลูกในพื้นที่กรุงเทพมหานครให้ยังคงอยู่
- ๙.๒ เกษตรกรมีต้นพันธุ์กล้วยไม้สายพันธุ์ดี ปลอดโรค
- ๙.๓ กรุงเทพมหานครมีองค์ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกล้วยไม้

๑๐. การติดตามและประเมินผล

๑๐.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ประเภทตัวชี้วัด	วิธีการคำนวณ/ เครื่องมือในการใช้วัด	ระยะเวลา
- ขยายพันธุ์กล้วยไม้สายพันธุ์ต่าง ๆ โดยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	๓,๐๐๐ ขวต	ผลผลิต	- คำนวณจากจำนวนกล้วยไม้เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อที่ขยายพันธุ์	ต.ค.๖๙ -ก.ย. ๗๐

ตัวชี้วัด...

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ประเภทตัวชี้วัด	วิธีการคำนวณ/เครื่องมือในการใช้วัด	ระยะเวลา
- แจกจ่ายชุดเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกล้วยไม้แก่ประชาชน	๖๐๐ ชุด	ผลลัพธ์	- คำนวณจากจำนวนเกษตรกรหรือประชาชนที่มารับการแจกจ่ายชุดเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	ต.ค.๖๙ - ก.ย. ๗๐
- ออกหน่วยพื้นที่ให้คำแนะนำปรึกษาการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	๖ ครั้ง	ผลลัพธ์	- คำนวณจากจำนวนครั้งการออกหน่วยพื้นที่ให้คำแนะนำ	ต.ค.๖๙ - ก.ย. ๗๐

๑๐.๒ การติดตามความก้าวหน้า

การติดตามความก้าวหน้าเป็นรายไตรมาส

๑๐.๓ การประเมินผลโครงการ

ส่วนส่งเสริมเกษตรกรรม สำนักงานการส่งเสริมอาชีพ สำนักพัฒนาสังคม ประเมินผลตามตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้ วิเคราะห์สรุปข้อมูล รายงานผลการดำเนินการให้แก่ผู้บริหารกรุงเทพมหานครทราบ หลังเสร็จสิ้นโครงการ

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวรุ่งนภา ตรีแก้ว)

ผู้อำนวยการสำนักงานการส่งเสริมอาชีพ

สำนักพัฒนาสังคม

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นางสาวกาญจนา ภูพิพัฒน์ผล)

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม

แผนปฏิบัติการ

โครงการ ส่งเสริมมาตรฐานสินค้าเกษตรของกรุงเทพมหานคร

หน่วยงาน สำนักงานการส่งเสริมอาชีพ สำนักพัฒนาสังคม

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

งบประมาณ ไม่ใช้งบประมาณ

[illegible]